

CONSILIUL NAȚIONAL DE ATESTARE A TITLURILOR,
DIPLOMELOR ȘI CERTIFICATELOR UNIVERSITARE
NATIONAL COUNCIL FOR ATTESTATION OF
ACADEMIC TITLES, DIPLOMAS AND CERTIFICATES
(CNATDCU)

RAPORTUL COMISIEI DE ABILITARE
REPORT OF THE HABILITATION COMMISSION

din data de (date) 31 IANUARIE 2014

NUMELE și Prenumele candidatului (SURNAME and Forename of the candidate):
Prof. univ. dr. CORNEL MUNTEAN

Titlul tezei de abilitare / direcțiile principale de cercetare (Title of habilitation thesis / main research areas):

Literatură română / Direcții de cercetare [Studii literare (teorie și critică literară; Eminescu și eminescologie; monografiile critice); Studii culturale de interferență (literaturi de frontieră: între presă și literatură; discursul publicistic; pamfletul între publicistică și literatură; vocații pamfletare; studii culturale/literare ale minorității)]

Domeniul de studii universitare de doctorat (Field of doctoral studies):

ȘTIINȚE UMANISTE - FILOLOGIE

în care urmează să se confere calitatea de conducător de doctorat (future field of doctoral supervision)

Denumirea **Instituției Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat (IOSUD) / Instituției Organizatoare de Doctorat (IOD)** unde are loc susținerea publică a tezei de abilitare
(Name of the **institution organizing doctoral studies (IOSUD), (IOD)**, where the public defense of the habilitation thesis takes place)

UNIVERSITATEA „AL.I.CUZA IAȘI”, FACULTATEA DE LITERE

Punctele tari ale tezei de abilitare (**Strong points** of the habilitation thesis):

1.) Valorificarea cercetării doctorale vizând prezența pamfletului în literatura română

1. a.) Teza de doctorat a propus o abordare teoretică și pragmatică a formei pledând argumentat pentru recuperarea și reconsiderarea literară a pamfletului, tratat, prin inerție, ca un gen minor de literatură și plasat, ca atare, într-o zonă de graniță: între literatură și publicistică. Pe această opțiune, teza de abilitare s-a constituit într-un demers interdisciplinar, cu o corectă aproximare a teritoriilor de manevră și a granițelor dintre literatură, ideologie, istorie, antropologie, psihologie, urmărindu-se recuperarea acestui gen de scriitură din categoria leștului scriptural în cea de literatură.

1. b.) Prin statuarea pamfletului în zona literaturii, Cornel Muntean își propune clarificarea liniilor de interferență între pamfletul ca produs al registrului oral (discurs de tribună), cel al registrului scris (ca produs al presei și al polemicii) și cel literar propriu-zis. Teza de abilitare mizează pe o reamplasare a pamfletului în „zonele de contact” cu literatura, de aici abordarea pamfletului ca artă a elocvenței, ca marcă a oralității, candidatul folosindu-se în acest sens de texte reprezentative din literatura română (Ion Heliade Rădulescu, Mihai Eminescu, Nicolae Iorga, I.L.Caragiale, G. Călinescu, Paul Zarifopol, Tudor Arghezi, Ion Vinea).

1. c.) Teza de doctorat relevă calități sintetice, hermeneutice, disponibilități taxinomice pe care

autorul tezei de abilitare le dezvoltă în partea ei substanțială și le certifică operant printr-o bună orientare în abordarea intertextuală și în sondarea regimului contaminant al modurilor pe care și le revendică pamfletul în conjuncție cu satira, ironia, parodia, umorul și lirismul.

Candidatul are în vedere extinderea și aprofundarea lirismului pamfletar, cu insistență pe formele de tratament liric al obiectului, pe productivitatea și rezistența la climat socio-cultural a hibridilor literari și pe fuziunile formei în literatura modernă și contemporană.

2.) Abordarea literaturii române prin studii literare aplicate pe forme și autori canonici (Ion Creangă, I.L.Caragiale, Mihai Eminescu, Ion Vinea, G.Călinescu, Marin Preda), prin monografiile consacrate unor scriitori în derivă (Romulus Guga, Laurențiu Fulga) sau studii de sinteză asupra unor scriitori periferici (români din Ungaria)

Prin caracterul complex al cercetării și prin suportul teoretic susținut, teza de doctorat i-a deschis candidatului varii direcții și domenii de cercetare. Bine instrumentat cu achiziții recente din teoria literară, Cornel Muntean operează aplicat pe texte și autori canonici sau periferici spațiului literar, calitatea instrumentarului analitic fiind girată de instrumentarul teoreticianului, fapt ce oferă o viziune corectă asupra devenirii literaturii și conferă șanse reale de sinteză. Volumul *Lecturi neconvenționale*, publicat în 2003, ilustrează prin capitolul *Frontierele literaturii*, avantajele unui exercițiu hermeneutic care se distinge prin coerență, mobilitate în idei, spontaneitate în inovații și perspectivă în cercetarea literaturii române sub semnul neconvenționalității po(i)eticii, în diferite perioade de evoluție. Teza de abilitare mizează pe efectul necenzurat al unor lecturi necanonice, care refuzând primatul structurilor preconceptuate nu se mai cantonează în formalism excesiv și sufocant. Opera literară, fie cea de ficțiune, fie cea de eveniment (memorialistica, eseul, jurnalul) apare înseriată convențional sau prin refuzul unei convenții, printr-o descriere a unui aspect (mod) de reprezentare a lumii operei.

3.) Perspective asupra studiilor culturale de interferență și cartografiari ale relației dintre presă și literatură

Deschise de cercetările fructificate inițial în/prin teza de doctorat, recente perspective asupra zonelor de contact între publicistică și literatură, jurnalism și practica textului literar, sunt continuate și reconfirmate prin/cu studii de analiză a discursului literar din perspectiva interferențelor cu discursul social, aplicate pe texte aparținând unor scriitori de marcă ai literaturii române, cu intenția de a se proba mobilitatea formelor și a frontierelor poetice, stilistice, narrative, retorice ș.a.m.d. între cele două zone. În opțiunea celui de al doilea sector al direcțiilor de cercetare, investigațiile domnului Cornel Muntean au ca obiect texte mai puțin abordate în literatura de specialitate, cum ar fi cele ale publicistului Alexandru Roman, imponderabil absente din bibliografia românească actuală.

Pe lângă toate acestea, studiile selectate completează edificator opțiunea exegetică și preocuparea științifică a domnului Cornel Muntean regăsite în constanța interesului pentru Eminescu și eminescologie, canon și anticanon, complexe și hibridi literari, limite ale interpretării și bariere ale receptării marilor clasici, frontiere mobile ale literaturii, poetici neconvenționale, discursul critic între ideologie și praxiologie.

Punctele slabe ale tezei de abilitare (Weak points of the habilitation thesis):

1. Nu este cazul

Rezultatul votului / observații / concluziile comisiei de abilitare se motivează în continuare (Voting result / observations / premises for the conclusions of the habilitation commission are as follows)

Teza de abilitare este structurată concentric pornindu-se de la teza de doctorat și dilatându-se pe opțiuni exegetice axate pe abordarea literaturii române (teorie și critică literară) și pe promovarea studiilor culturale de interferență: literaturi de frontieră, discurs publicistic, pamflet și vocații pamfletare, studii culturale/literare ale minorității. Sunt consemnate, sintetic și documentat, realizările obținute ulterior conferirii titlului de doctor în filologie, performanțe profesionale prin care se probează originalitatea și relevanța contribuțiilor academice și se anticipează dezvoltarea

independentă a viitoarei cariere universitare și de cercetare a d-lui profesor univ. dr. Cornel Muntean și a doctoranzilor pe care îi va coordona.

Făcând trimitere argumentată la publicații, realizări și reprezentări naționale și internaționale, teza de abilitare se bazează pe rezultatele științifice anterioare depunerii dosarului de abilitare, prezentate ascensional-etapizat, în scopul indicării evoluției și anticipării dezvoltării carierei academice, științifice și profesionale, în contextul global al realizărilor semnificative și al celor de actualitate din domeniul de specialitate al autorului tezei de abilitare.

Dl. Cornel Muntean este un prestigios profesor universitar, cu o prodigioasă activitate universitară, la nivel național și european: titular la Facultatea de Litere din Baia Mare din 1992 până în prezent; lector de limba română la universități prestigioase din Europa (1994-1999, 2001-2007 - Universitatea ELTE din Budapesta; 2010-2012, Universitatea Jagiellona din Cracovia); membru al mai multor asociații profesionale recunoscute național și internațional, candidatul este o personalitate academic recunoscută. Aceste competențe profesionale sunt confirmate, în plan managerial, prin contracte de cercetare axate pe studiul culturii, literaturii și presei române din Ungaria, finalizate cu lucrări reprezentative și de strictă utilitate: *Românii din Ungaria I. PRESA*, studiu de sinteză (1950-2005), Editura Noi, Gyula, Ungaria, 2006; *Românii din Ungaria II. LITERATURA*, studiu de sinteză literară (1950-2008), Editura Casa Cărții de Știință, Cluj, 2009; *Monografia Școlii românești din Gyula (1946-2010)*, Editura Noi, Gyula, Ungaria, 2011; *Eminescu. Polimorfismul operei*, studii literare, Editura Universității Jagiellonski, Krakow, 2012.

Calitatea și complexitatea planului de dezvoltare profesională reverberează din nucleul inițial asigurat prin cercetări finalizate cu teza de doctorat, publicată sub titlul *Pamfletul ca discurs literar* (Editura Minerva, col. Universitas, București, 1999), un studiu de pionierat și în același timp de referință în spațiul literar românesc. Este o cercetare teoretico-aplicativă ce se impune prin capacitate de sinteză, spirit critic și analitic, originalitatea și interdisciplinaritatea abordării, pe fundamentul căreia domnul Cornel Muntean își construiește edificiul critico-analitic al tezei de abilitare.

Activitatea de cercetare preconizată de dl. Cornel Muntean are în vedere dezvoltarea direcțiilor de cercetare existente. Studiile referitoare la ipostazele umorului și formele comicului la Caragiale și Creangă, la particularitățile prozei scurte a lui Ioan Slavici, cercetările asupra pamfletului și studiile culturale asupra minorităților constituie un teren de cercetare generos. Un proiect de durată, care poate angaja un colectiv amplu de cercetare, îl reprezintă alcătuirea unui dicționar de termeni-concept în eminescologie.

În concluzie, în totalitatea ei, în urma analizării tezei de abilitare, a susținerii ei publice și a sesiunii de întrebări, comisia constată și apreciază întreaga activitate de cercetare de până acum ale d-lui prof. Cornel Muntean, proiectele de viitor propuse, capacitatea de a coordona cercetarea de echipă. Prin urmare, comisia decide acceptarea tezei de abilitare în vederea obținerii atestatului de abilitare.

COMISIA DE ABILITARE

HABILITATION COMMISSION

NUMELE și Prenumele
SURNAME and Forename

Semnătura
Signature

1. Prof. univ. dr. Mircea A. Diaconu – Președinte
2. Prof. univ. dr. Gheorghe I. Manolache
3. Prof. univ. dr. Iulian Boldea

